

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīmadrāmāyanē vālmīkīyē ādikāvyē bālakāṇḍē
॥ śrī sītāvivāha sargāḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ śrī sītāvivāha sargāḥ ॥

tamuktavantam vaidēham viśvāmitrō mahāmuniḥ |

uvāca vacanam vīram vasiṣṭhasahitō nṛpam || 1 ||

acintyānyapramēyāṇi kulāni narapuṅgava |

ikṣvākūṇāṁ vidēhānāṁ naiṣāṁ tulyo’sti kaścana || 2 ||

sadrśō dharmasambandhaḥ sadrśō rūpasampadā |

rāmalakṣmaṇayō rājan sītā cōrmilayā saha || 3 ||

vaktavyam ca naraśrēṣṭha śrūyatāṁ vacanam mama |

bhrātā yavīyān dharmajñā eṣa rājā kuśadhvajaḥ || 4 ||

asya dharmātmanō rājan rūpēṇāpratimam bhuvi |

sutādvayam naraśrēṣṭha patnyartham varayāmahē || 5 ||

bharatasya kumārasya śatrughnasya ca dhīmataḥ |

varayē tē sutē rājamstaylorarthē mahātmanōḥ || 6 ||

putrā daśarathasyēmē rūpayauvanaśālināḥ |

lōkapālasamāḥ sarvē dēvatulyaparākramāḥ || 7 ||

ubhayōrapi rājēndra sambandhēnānubadhyatām |

ikṣvākukulamavyagram bhavataḥ puṇyakarmaṇāḥ || 8 ||

viśvāmitravacah śrutvā vasiṣṭhasya matē tadā |

janakah prāñjalirvākyamuvāca munipuṅgavau || 9 ||

kulaṁ dhanyamidaṁ manyē yēśāṁ tau munipuṅgavau |
sadṛśāṁ kulasambandhaṁ yadājñāpayataḥ svayam || 10 ||

ēvaṁ bhavatu bhadraṁ vaḥ kuśadhvajasutē imē |
patnyau bhajētāṁ sahitau śatrughnabharatāvubhau || 11 ||

ēkāhnā rājaputrīṇāṁ catasṛṇāṁ mahāmunē |
pāṇīn grhṇantu catvārō rājaputrā mahābalāḥ || 12 ||

uttarē divasē brahmaṇ phalgunibhyāṁ maniṣiṇaḥ |
vaivāhikam praśamsanti bhagō yatra prajāpatih || 13 ||

ēvamuktvā vacaḥ saumyaṁ pratyutthāya kṛtāñjaliḥ |
ubhau munivarau rājā janakō vākyamabравit || 14 ||

parō dharmaḥ kṛtō mahyaṁ śiṣyō’smi bhavatōstathā |
imānyāsanamukhyāni āsyatāṁ munipuṅgavau || 15 ||

yathā daśarathasyēyaṁ tathāyōdhyā purī mama |
prabhutvē nāsti sandēhō yathārhaṁ kartumarhatha || 16 ||

tathā bruvati vaidēhē janakē raghunandanah |
rājā daśarathō hṛṣṭaḥ pratyuvāca mahīpatim || 17 ||

yuvāmasaṅkhyēyaguṇau bhrātarau mithilēśvarau |
rṣayō rājasāṅghāśca bhavadbhyāmabhipūjitāḥ || 18 ||

svasti prāpnuhi bhadraṁ tē gamiṣyāmaḥ svamālayam |
śrāddhakarmāṇi vidhivadvidhāsyā iti cābravit || 19 ||

tamāprṣṭvā narapatim rājā daśarathastadā |
munīndrau tau puraskṛtya jagāmāśu mahāyaśāḥ || 20 ||

sa gatvā nilayaṁ rājā śrāddham kṛtvā vidhānataḥ |
prabhātē kālyamutthāya cakrē gōdānamuttamam || 21 ||

gavāṁ śatasahasram ca brāhmaṇebhyo narādhipah |
ēkaikasō dadau rājā putrānuddiśya dharmataḥ || 22 ||

suvarṇaśrīngyah sampannāḥ savatsāḥ kāṁsyadōhanāḥ |
gavāṁ śatasahasrāṇi catvāri puruṣarṣabhaḥ || 23 ||

vittamanyacca subahu dvijebhyo raghunandanaḥ |
dadau gōdānamuddiśya putrāṇāṁ putravatsalaḥ || 24 ||

sa sutaiḥ kṛtagōdānairvṛtaḥ sannṛpatistadā |
lōkapālairivābhāti vṛtaḥ saumyah prajāpatih || 25 ||

yasmiṁstu divasē rājā cakrē gōdānamuttamam |
tasmiṁstu divasē vīrō yudhājit samupēyivān || 26 ||

putraḥ kēkayarājasya sākṣādbharatamātulaḥ |
drṣṭvā pṛṣṭvā ca kuśalam rājānamidamabравīt || 27 ||

kēkayādhipatī rājā snēhāt kuśalamabравīt |
yēśām kuśalakāmō’si tēśām sampratyānāmayam || 28 ||

svasrīyaṁ mama rājēndra draṣṭukāmō mahīpatih |
tadarthamupayātō’hamayōdhyām raghunandana || 29 ||

śrutvā tvahamayōdhyāyām vivāhārthaḥ tavātmajān |
mithilāmupayātāṁstu tvayā saha mahīpatē || 30 ||

tvarayābhyupayātō’haṁ draṣṭukāmaḥ svasuḥ sutam |
atha rājā daśarathāḥ priyātithimupasthitam || 31 ||

dṛṣṭvā paramasatkāraiḥ pūjanārhamapūjayat |
tatastāmuṣitō rātrīm saha putrairmahātmabhiḥ || 32 ||

prabhātē punarutthāya kṛtvā karmāṇi tattvavit |
ṛṣīṁstadā puraskṛtya yajñavāṭamupāgamat || 33 ||

yuktē muhūrtē vijayē sarvābharaṇabhūṣitaiḥ |
bhrātṛbhiḥ sahitō rāmaḥ kṛtakautukamaṅgalah || 34 ||

vasiṣṭham purataḥ kṛtvā maharśinaparāṇapi |
vasiṣṭhō bhagavānētya vaidēhamidamabratvī || 35 ||

rājā daśarathō rājan kṛtakautukamaṅgalaiḥ |
putrairnaravaraśrēṣṭhō dātāramabhikāṅkṣatē || 36 ||

dātṛpratigrāhītṛbhyāṁ sarvārthāḥ sambhavanti hi |
svadharmaṁ pratipadyasva kṛtvā vaivāhyamuttamam || 37 ||

ityuktah paramodārō vasiṣṭhēna mahātmanā |
pratyuvāca mahātējā vākyam paramadharmavit || 38 ||

kaḥ sthitah pratihārō mē kasyājñāṁ sampratīkṣatē |
svagr̥hē kō vicārō’sti yathā rājyamidaṁ tava || 39 ||

kṛtakautukasarvasvā vēdimūlamupāgatāḥ |
mama kanyā munisrēṣṭha dīptā vahnērivārciṣaḥ || 40 ||

sadyō’haṁ tvatpratīkṣō’smi vēdyāmasyāṁ pratiṣṭhitah |
avighnam kriyatāṁ sarvam kimartham hi vilambyatē || 41 ||

tad vākyam janakēnōktam śrutvā daśarathastadā |
pravēśayāmāsa sutān sarvānṛṣigaṇānapi || 42 ||

*tatō rājā vidēhānāṁ vasiṣṭhamidamabравīt |
kārayasva ṛṣē sarvāmr̄ṣibhiḥ saha dhārmika || 43 ||*

*rāmasya lōkarāmasya kriyāṁ vaivāhikīṁ prabhō |
tathētyuktvā tu janakaṁ vasiṣṭhō bhagavānr̄ṣih || 44 ||*

*viśvāmitram puraskṛtya śatānandam ca dhārmikam |
prapāmadhyē tu vidhivad vēdiṁ kṛtvā mahātapāḥ || 45 ||*

*alañcakāra tāṁ vēdiṁ gandhapuṣpaiḥ samantataḥ |
suvarṇapālikābhiśca citrakumbhaiśca sāṅkuraiḥ || 46 ||*

*aṅkurādhyaiḥ śarāvaiśca dhūpapātraiḥ sadhūpakaiḥ |
śaṅkhapātraiḥ sruvaiḥ sragbhiḥ pātrairarghyādipūjitaḥ || 47 ||*

*lājapūrṇaiśca pātrībhiraṅkṣatairapi saṃskṛtaḥ |
darbhaiḥ samaīḥ samāstīrya vidhivanmantrapūrvakam || 48 ||*

*agnimādhāya tam vēdyāṁ vidhimantrapuraskṛtam |
juhāvāgnau mahātējā vasiṣṭhō munipuṅgavaḥ || 49 ||*

*tataḥ sītāṁ samānīya sarvābharaṇabhūṣitām |
samakṣamagnēḥ saṃsthāpya rāghavābhimukhē tadā || 50 ||*

*abravījanakō rājā kausalyānandavardhanam |
īyam sītā mama sutā sahadharmacarī tavā || 51 ||*

*pratīccha caināṁ bhadram tē pāṇīṁ grhṇīṣva pāṇinā |
pativrataḥ mahābhāgā chāyēvānugatā sadā || 52 ||*

*ityuktvā prākṣipad rājā mantrapūtam jalaṁ tadā |
sādhusādhviti dēvānāmr̄ṣīṇāṁ vadatāṁ tadā || 53 ||*

*dēvadundubhinirghōṣaḥ puṣpavarṣō mahānabhūt |
ēvaṁ dattvā sutāṁ sītāṁ mantrōdakapuraskṛtām || 54 ||*

*abравījjanakō rājā harṣenābhīpariplutah |
lakṣmaṇāgaccha bhadram tē ūrmilāmudyatām mayā || 55 ||*

*pratīccha pāṇīm grhṇīṣva mā bhūt kālasya paryayah |
tamēvamuktvā janakō bharataṁ cābhyaabhāṣata || 56 ||*

*grhāṇa pāṇīm māṇḍavyāḥ pāṇīnā raghunandana |
śatrughnam cāpi dharmātmā abravīnmithileśvarah || 57 ||*

*śrutakīrtēmahābāhō pāṇīm grhṇīṣva pāṇīnā |
sarvē bhavantah saumyāśca sarvē sucaritavratāḥ || 58 ||*

*patnībhiḥ santu kākutsthā mā bhūt kālasya paryayah |
janakasya vacaḥ śrutvā pāṇīn pāṇībhiraśprśan || 59 ||*

*catvārastē catasṛṇāṁ vasiṣṭhasya matē sthitāḥ |
agnīm pradakṣiṇām kṛtvā vēdiṁ rājānamēva ca || 60 ||*

*rṣīmścāpi mahātmānaḥ sahabhāryā raghūdvahāḥ |
yathōktēna tataścakrurvivāham vidhipūrvakam || 61 ||*

*puṣpavṛṣṭīmahatyāśidantarikṣāt subhāsvarā |
divyadundubhinirghōṣairgītavāditranissvanaiḥ || 62 ||*

*nanṛtuścāpsaraḥ saṅghā gandharvāśca jaguh kalam |
vivāhē raghumukhyānām tadadbhutamadrśyata || 63 ||*

*īdrśē vartamānē tu tūryōdghuṣṭaninādite |
triragnīm tē parikramya ūhurbhāryā mahaujasah || 64 ||*

*athōpakāryam jagmustē sabhāryā raghunandanāḥ |
rājāpyanuyayaū paśyan sarṣisaṅghaḥ sabāndhavaḥ || 65 ||*

|| iti śrī sītāvivāha sargāḥ samāptāḥ ||

Sunder Kidāmbi
Prapatti dot
Sunder Kidāmbi